

Θέματα εργασιών SHARE: Προτεινόμενες μεταβλητές ανά θέμα

ΓΕΝΙΚΗ βιβλιογραφία (για όλα τα θέματα)

1. Σημειώσεις μαθήματος (στο e-class από 20/12 και μετά τμηματικά)****
2. Βιβλίο Λυμπεράκη, Τήνιος, Φιλαλήθης Ζωή 50+ ****
 - a. Αναφέρεται στα συγκεκριμένα στοιχεία. Επεξηγεί την δομή τους, τον τρόπο χρήσης, δίδει ενδεικτικά αποτελέσματα για συγκεκριμένα θέματα με έμφαση στην Ελλάδα.
 - b. Τα συγκεκριμένα κεφάλαια αναφέρονται ανά θέμα.
 - c. Το βιβλίο δίδει μια εικόνα τι είδους επεξεργασία είναι εφικτή χρησιμοποιώντας τα συγκεκριμένα στοιχεία.
3. Δύο Αφιερώματα Economist – στο e-class.
 - a. - “Για πάντα νέοι” - 2004 ***
 - b. «Τα έθνη των Συνταξιούχων» - 2009 **
4. Εγχειρίδια για ΜικροΟικονομικά (Εργασία, αποταμίευση), Κοινωνικές ασφάλισεις, Δημογραφία (Κλ. Τσίμπος, Μπάγκαβος). – Στο e-class

Επίσης:

5. Π.Τήνιος, 2010, Ασφαλιστικό: Μια μέθοδος Ανάγνωσης, Εκδόσεις Κριτική.
6. Εισαγωγή στο βιβλίο Η. Κικίλιας κ.ά. (2001) Δημογραφική Γήρανση, Αγορά εργασίας & Κοινωνική προστασία: Τάσεις, προκλήσεις & Πολιτικές, σελ. 18-33. - στο E-class.
7. Μπαλούρδος & Χρυσάκης (2006) Η δημογραφική γήρανση στην Ελλάδα: αδρά στοιχεία κατά νομό και περιφέρεια -- ΕΚΚΕ **
8. «Κοινωνικό Πορτραίτο της Ελλάδας» - Έκδοση Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) - από το 2004, διάφορα έτη. Προσβάσιμα και σύντομα άρθρα.
9. Axel Boersch-Supan et al. (2003) The Survey of Health and Retirement in Europe: First Results Book (κατατέθηκε στην Βιβλιοθήκη) --- σύντομα άρθρα για όλα τα θέματα που προκύπτουν από το SHARE.

Ιστοσελίδες κλπ.

10. Γενικές πληροφορίες και links για το SHARE στο www.share-project.org. Και www.share-project.gr
11. το site του [Εργαστηρίου Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων \(Ε.Δ.Κ.Α.\)](http://www.demography-lab.prd.uth.gr/) του [Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης \(Τ.Μ.Χ.Π.Π.Α.\)](http://www.demography-lab.prd.uth.gr/) του [Πανεπιστημίου Θεσσαλίας \(Π.Θ.\)](http://www.demography-lab.prd.uth.gr/). <http://www.demography-lab.prd.uth.gr/> που διευθύνει ο Βύρων Κοτζαμάνης.
12. Η ιστοσελίδα και το blog του g700 <http://g700.blogspot.com/>, Ζωντανό με καλά link και βιβλιογραφία
13. Ένωση για την προάσπιση των κοινωνικών δικαιωμάτων <http://www.epkodi.gr/site/>. Έχουν όλες τις επίσημες εκθέσεις, δημόσιες τοποθετήσεις κλπ.

Σημείωση: Η ιστοσελίδα πρέπει να αναφέρεται στις πηγές, όπως και τα βιβλία!

Στατιστικά στοιχεία συγκεντρωτικά στοιχεία για Ελλάδα και λοιπές χώρες.

- ΕΣΥΕ www.statistics.gr
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/>
- ΟΟΣΑ: (<http://www.oecd.org>) Συγκριτικές στατιστικές Υγείας, Συντάξεων, Ιδιωτικής ασφάλισης (βλ επίσης e-class Οικονομική της ασφάλισης).
- ΙΚΑ, ΟΓΑ και Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Γενική Βιβλιογραφία

Κείμενο Alpha Bank, Τράπεζα Ελλάδος : --- στο e-class**

BIBΛΙΟ Ζωή 50+ : ΚΕΦ 1, 2, 12, 14

Π.Τήνιος, 2010, Ασφαλιστικό: Μια μέθοδος Ανάγνωσης, μέρος Γ'

Παρουσίαση των μεταβλητών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε κάθε θέμα εργασίας

A. Προτεινόμενες μεταβλητές που αφορούν όλα τα θέματα εργασίας: Ο παρακάτω Πίνακας παρουσιάζει τις βασικές μεταβλητές, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε όλα τα θέματα εργασιών.

Βασικές μεταβλητές για όλα τα θέματα

country	isced_r	Live_alone	Poor_60_SHARE
Group_countries	Until_Primary	ep005_	Spheu
Yrbirth	Secondary	Retired	spheu2
Age_Wave1	Higher_educ	Employed	dn014_
Agecat_w1	Years_educ	Other_inactive	hhold_in
Gender	EI2	Hhsize	Quartiles_of_EI

B. Προτεινόμενες μεταβλητές που αφορούν όλα τα επιμέρους θέματα εργασίας: Παρακάτω αναφέρονται μεταβλητές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν επιπλέον των βασικών μεταβλητών, αναλόγως με την κατεύθυνση των επιμέρους εργασιών.

1. Συντάξεις και αναπλήρωση εισοδήματος – ρόλος συστημάτων

Υψος σύνταξης σε σχέση με εισόδημα στην εργασία ανά φύλο, χώρα, εργασιακή κατάσταση. Μείγμα ιδιωτικών και δημόσιων συντάξεων; Ελλάδα και οικονομική αναπλήρωση ανά Ταμείο Ασφάλισης.

++ Στοιχεία ΟΟΣΑ ασφαλίσεων/

BIBLIO SHARE: ΚΕΦ 1,2,10,11,12,13

Για τους αγγλομαθείς: debate του περιοδικού Economist για την συνταξιοδότηση στα 65
<http://www.economist.com/debate/days/view/329>

Εναλλακτικά θέματα για συντάξεις

- Χαρακτηρίσατε την διαδικασία απόσυρσης από την αγορά εργασίας για συνταξιοδότηση. Υπάρχουν διαφορές στις διάφορες χώρες; Υπάρχουν διαφορές ανά φύλο; Μπορείτε να διακρίνετε διαχρονικές τάσεις ανά κοόρτη; Διακρίνονται διαφορές ανά είδος επαγγέλματος ή Ταμείο ασφάλισης; Υπάρχει διασύνδεση μεταξύ της τάσης συνταξιοδότησης και ύψος εισοδήματος και/ή περιουσίας;
- Πόσο διαφέρει η πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης από τα νομοθετημένα όρια ηλικίας στις χώρες του SHARE. Πώς εξηγείται;
- Τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης στην Ελλάδα και την υπόλοιπη ΕΕ. Στατιστική αντιπαράθεση των στοιχείων SHARE
- Φύλο και σύνταξη: Η απόσυρση από την εργασία ανδρών και γυναικών στην σύγχρονη Ελλάδα.
- φύλο: η ισότητα στην συνταξιοδότηση και οι μελλοντικές αλλαγές.

- vi. Ρόλος ευέλικτων μορφών εργασίας (μερική απασχόληση, κατ' οίκον εργασία), φύλο και φροντίδα.
- vii. Με τι ασχολούνται οι ηλικιωμένοι μετά την συνταξιοδότηση; Σχέσεις με επίπεδο υγείας, οικογενειακή κατάσταση, επίπεδο εκπαίδευσης. Μπορείτε να βρείτε παραδείγματα 'ενεργού γήρανσης';
- viii. Επαγγελματική δραστηριότητα, ταμεία ασφάλισης και σύνταξη. Διαφορές ανά επάγγελμα σε ηλικία συνταξιοδότησης και ύψος σύνταξης σε Ελλάδα και Ευρώπη.
- ix. Ηλικία συνταξιοδότησης και ηλικία απόσυρσης από την εργασία. Ταύτιση, απόκλιση ή συμψηφισμός;
- x. Η ζωή στην σύνταξη ή η σύνταξη της ζωής; Ανάλυση των δραστηριοτήτων των ηλικιωμένων και των συνταξιούχων σε Ελλάδα και Ευρώπη.
- xi. Επάρκεια συντάξεων στη μικροκλίμακα: Η δυναμική της σύνταξης στο συνολικό οικογενειακό εισόδημα. Από τι αποτελείται το οικογενειακό εισόδημα. Είναι σωστή η ταύτιση ηλικιωμένος=Συνταξιούχος;
- xii. Φτώχεια και σύνταξη.
- xiii. Επάρκεια συντάξεων στη μακροκλίμακα: Η δυναμική της σύνταξης και εναλλακτικές μορφές ενίσχυσης του εισοδήματος μετά την απόσυρση από την εργασία.
- xiv. Εισόδημα και γήρανση: πόσο γερασμένοι είναι οι φτωχοί και πόσο φτωχοί οι γερασμένοι; Μια διακρατική προσέγγιση.
- xv. Νέες μορφές οικογένειας σημαίνουν και νέες μορφές γήρανσης; Μια διακρατική προσέγγιση σε μια ενδεχόμενη πραγματικότητα βασισμένη στα στοιχεία SHARE.
- xvi. Δαπάνες υγείας και γήρανση: Ο ρόλος των συντάξεων.

Πίνακας με επιπλέον μεταβλητές για το πρώτο θέμα

ep009_1	Make_ends_meet	Coresidence_child	ex008
ep051_	chronic	sp008_	hc047e
ep049_	chronic2	Rec_help	hc049e
Age_of_Retirement	adl	wgtaci	hc053_
Yhh_nir	adl2	areabldg	Private_insurance
Yhh_net	iadl	Number_children	hgfinv
Ydipeuro	iadl2	hc040_	homev
Yindeuro	eurod	hc042_	horesv
Annual_Pension	eurodcat	Home_owner_free	hrav
Hhold_Pensions	Hhold_labour	ex007	ep036_
Labour_income	Other_source	ep065_	

2. Υγεία, οικονομική κατάσταση και απασχόληση

Ποια η σχέση υγείας, οικονομικής κατάστασης και απασχόλησης; Μπορείτε να καταλήξετε με βάση τα στοιχεία αυτά ποια είναι η αιτία και ποιο το αιτιατό. Υπάρχει διάκριση μεταξύ ψυχικής και σωματικής υγείας;

Μπορείτε να διακρίνετε σχέση μεταξύ βλαπτικών συνθηκών και επιπέδου υγείας; Οι σχέσεις αυτές διαφέρουν από χώρα σε χώρα και μεταξύ εισοδηματικών κλάσεων;

BIBΛΙΟ SHARE: ΚΕΦ 1,2,3,4,5,6,7,8

Πίνακας με επιπλέον μεταβλητές για το δεύτερο θέμα

ep009_1	chronic	Make_ends_meet	hc047e
ep051_	chronic2	wgtaci	hc049e
ep049_	adl	hc040_	hc053_
Age_of_Retirement	adl2	hc042_	Private_insurance
Yhh_nir	ladl	Hhold_Pensions	hgfinv
Yhh_net	iadl2	Labour_income	homev
Ydipeuro	eurod	Hhold_labour	horesv
Yindeuro	eurodcat	Other_source	hrav
Annual_Pension	Bmi	drinkin2	ep036_
mobility	bmi2_w1	mobilit2	ep065_
mobilit3	cusmoke		

3. Συνθήκες κατοικίας και ηλικιωμένοι.

Η κατοικία είναι το μεγαλύτερο περιουσιακό στοιχείο των περισσότερων ατόμων. Με ποιο τρόπο υπεισέρχεται στην χρηματοδότηση της περιόδους συνταξιοδότησης;

BIBΛΙΟ SHARE: ΚΕΦ 1,11,12,13,14

LaFerrere & Tinios – κατοικία και SHARE (από διδάσκοντα)

Πίνακας με επιπλέον μεταβλητές για το τρίτο θέμα

wgtaci	hgfinv
areabldg	homev
typebldg	horesv
hc040_	hrav
Home_owner_free	

4. Γήρανση και φύλο

Σχολιάσετε την θέση ότι οι γυναίκες είναι αυτές που θα θιγούν περισσότερο από τις εξελίξεις της γήρανσης του πληθυσμού. Τι ρόλο σε αυτό μπορεί να παίξει η οικογένεια;

Μπορούν οι γυναίκες 50-60 ετών να 'δούν το μέλλον τους' στις σημερινές γυναίκες 75+; Μήπως θα γεράσουν με διαφορετικό τρόπο και γιατί;

BIBΛIO SHARE: ΚΕΦ 1, 15,16,17

Σημειώσεις μαθήματος

Λυμπεράκη & Τήνιος – κείμενο Τραπέζης της Ελλάδος (από διδάσκοντα)

Πίνακας με επιπλέον μεταβλητές για το τέταρτο θέμα

ep009_1	chronic	Received_financial	ex008
ep051_	chronic2	nearest_child	ex010
ep049_	adl	contacted_child	ex011
Age_of_Retirement	adl2	Coresidence_child	hc047e
Ydipeuro	ladl	sp008_	hc049e
Yindeuro	iadl2	Rec_help	hc053_
Annual_Pension	eurod	wgtaci	Private_insurance
Labour_income	eurodcat	drinkin2	Home_owner_free
Quartiles_of_EI	Bmi	hc040_	q1
Make_ends_meet	bmi2_w1	hc042_	q2_h
ep036_	mobility	cusmoke	q2_l
ep065_	mobilit2	mobilit3	ex007

5. Γήρανση και εισοδηματικοί πόροι

Πώς διαφέρουν το ύψος συνολικού εισοδήματος και η κατανομή του ανα μεγάλες ηλικιακές ομάδες και τεταρτημόρια εισοδήματος στις διάφορες χώρες. Τι επιπτώσεις έχει αυτό για την χάραξη της κοινωνικής πολιτικής;

Το γήρας είναι ο κύριος επιβαρυντικός παράγοντας για την φτώχεια στην Ελλάδα, ενώ το αντίθετο ισχύει στην Ευρώπη. Επιβεβαιώνεται αυτό από τα εμπειρικά στοιχεία, ποια η συνεισφορά των συντάξεων σε αυτό. Τι σημαίνει αυτό για ενδεχόμενες αλλαγές στο σύστημα συντάξεων..

- Π.Τήνιος Ανάπτυξη με Αλληλεγγύη, 2003, Εκδόσεις Παπαζήση, κεφ 4, 5**
- Υπουργείο Εργασίας, Εκθεση Στρατηγικής για συντάξεις 2002+ παράρτημα **
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Επιτροπή Κοινή Εκθεση για τις Συντάξεις 2003**
- Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ενσωμάτωση -- Ελλάδα (ιδίως αρχικά κεφάλαια και παράρτημα) **
- Λοιπά κείμενα στην ηλεκτρονική ιστοσελίδα Λήμμα ΕΣΔΕΝ (SILC, Regional)**

BIBΛIO SHARE: ΚΕΦ 1,2,9,10,11,12,13,16,18

Πίνακας με επιπλέον μεταβλητές για το πέμπτο θέμα

ep009_1	hgfinv	Yindeuro	Other_source
ep051_	homev	Annual_Pension	Yhh_net
ep049_	horesv	Hhold_Pensions	Make_ends_meet
Age_of_Retirement	hrav	Labour_income	ep036_
Yhh_nir	Ydipeuro	Hhold_labour	ep065_

6. Νέες μορφές οικογένειας και γήρανση

Μπορείτε να βρείτε ενδείξεις ότι το παραδοσιακό μοντέλο οικογένειας υποχωρεί σε χώρες της Ευρώπης; Τι ρόλο παίζουν τα διαζύγια, οι διαφορές ηλικίας μεταξύ συζύγων, το μέγεθος της οικογένειας;

Μπαλούρδος, ΕΚΚΕ**

Σημειώσεις, ενότητα 1, 4

BIBΛΙΟ SHARE: ΚΕΦ 1,11,14,15,18

Πίνακας με επιπλέον μεταβλητές για το έκτο θέμα

Number_children	Received_financial
sp008_	nearest_child
Rec_help	contacted_child
wgtaci	Coresidence_child
areabldg	typebldg

7. Τάσεις σε βασικές δημογραφικές παραμέτρους.

Διακρίνονται διαφορές σε βασικές δημογραφικές παραμέτρους μεταξύ χωρών / ηλικιών στο δείγμα του SHARE; Μπορείτε να τα σχετίσετε με βασικά οικονομικά μεγέθη;

Μπαλούρδος, ΕΚΚΕ**

BIBΛΙΟ SHARE: ΚΕΦ 1,2, 15,16,18

Πίνακας με επιπλέον μεταβλητές για το έβδομο θέμα

ep009_1	chronic	contacted_child	ex008
ep051_	chronic2	Coresidence_child	ex010
ep049_	adl	sp008_	ex011
Age_of_Retirement	adl2	Rec_help	hc047e
bmi2_w1	ladl	wgtaci	hc049e
mobility	iadl2	areabldg	ex007
mobilit2	eurod	typebldg	Private_insurance
mobilit3	eurodcat	hc040_	hgfinv
cusmoke	Bmi	hc042_	homev
drinkin2	Received_financial	Home_owner_free	horesv
Number_children	nearest_child	q1	hrav
q2_l	ep065_	q2_h	ep036_

8. Δαπάνες υγείας – σύστημα υγείας – κατάσταση υγείας – εισοδηματικό επίπεδο

Πώς κυμαίνονται οι δαπάνες υγείας μετά τα 50 στην Ευρώπη; Υπάρχει διασύνδεση με την κατάσταση υγείας, το εισοδηματικό επίπεδο, το σύστημα υγείας;

Σημειώσεις

Αφιέρωμα Economist **

Υφαντόπουλος Γ. 2004, – Τα οικονομικά της Υγείας

Κυριόπουλος, Σουλιώτης, Μόσιαλος

BIBLIO SHARE: ΚΕΦ 1,2,4,5,6,7,8,9

Πίνακας με επιπλέον μεταβλητές για το όγδοο θέμα

hc047e	chronic
hc049e	chronic2
hc040_	adl
hc042_	adl2
hc053_	iadl
Private_insurance	iadl2
eurodcat	eurod

9. Καταγραφή ανταλλαγών μεταξύ γενεών και γήρανση.

Συγκατοίκηση, φροντίδα, Hotel mama, κληρονομίες. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ Βόρειας και Νότιας ευρώπης; Υπάρχουν ενδείξεις ότι η οικογενειακή συνοχή παίζει στον Νότο τον ρόλο που το κοινωνικό κράτος παίζει στον Βορρά;

BIBLIO SHARE: ΚΕΦ 1,10,11,14,15,16,18

Πίνακας με επιπλέον μεταβλητές για το ένατο θέμα

Received_financial	Number_children
nearest_child	areabldg
contacted_child	typebldg
Coresidence_child	Rec_help
sp008_	

10. Προσδοκίες, αισιοδοξία και ικανοποίηση από τη ζωή.

Με τι σχετίζονται; Διαφορές ανά χώρα, επίπεδο υγείας, άλλα; Υπάρχει οικονομική συνεισφορά στην Νιρβάνα;

Είναι οι πλούσιοι πιο χαρούμενοι;

BIBLIO SHARE: ΚΕΦ 1,2,11,14,15,16,18

Πίνακας με επιπλέον μεταβλητές για τοδέκατο θέμα

q1	ex008
q2_h	ex010
q2_l	ex011
ex007	